

नगर उपप्रमुख श्री मुना अधिकारीज्यूद्वारा मिति २०७९ असार १० गते गोदावरी नगरपालिकाको
एघारौं नगरसभा समक्ष प्रस्तुत गोदावरी नगरपालिका बज्रवाराही, ललितपुरको आर्थिक वर्ष
२०७९/८० को
नीति तथा कार्यक्रम

यस गोदावरी नगरपालिकाका नगरसभाका सदस्यज्यूहरू,
सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरू,
दाजुभाई दिदीबहिनीमा नमस्कार ।

दोस्रो स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ सफलतापूर्वक सम्पन्न भएकोमा नेपाल सरकार, निर्वाचन
आयोग नेपाल, सम्पूर्ण सुरक्षाकर्मीहरू, राजनीतिक दल, सम्पूर्ण नगरवासी तथा सम्पूर्ण
कर्मचारीहरू प्रति हार्दिक आभार एवम् धन्यवाद प्रकट गर्दछु । स्थानीय तह निर्वाचनमा सफल
एवम् विजयी हुने सम्पूर्ण उम्मेदवारहरूलाई सफल कार्यकालको शुभकामना सहित बधाई ज्ञापन
गर्न चाहन्छु । गत कार्यकालमा एकसाथ काम गरेका साथीहरू सँगै नयाँ साथीहरूलाई पनि
समग्र गोदावरी नगरपालिकाको विकास र समृद्धिमा सक्रिय योगदान र सहकारिताको अपेक्षा
सहित आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गरेका छौं । नेपालको संविधान,
मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, २०७९/८० को
बजेट तथा कार्यक्रम, पन्ध्रौं आवधिक योजना, दिगो विकासको लक्ष्य, प्रदेश सरकारको नीति तथा
कार्यक्रमलाई पनि आत्मसात गरी यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

विगत दुई वर्षदिखि विश्वभर फैलिरहेको कोभिड-१९ को महामारी केही हदसम्म रोकथामको
अवस्थामा पुगेको छ । तर पनि यसले समग्र देशसँगै ग्रामीण तथा शहरी अर्थतन्त्रमा नराम्रो
असर पारेको हामी सबै साक्षी रहेका छौं । यस चुनौती सामना गर्नका लागि हामीमा रहेका सबै
सम्भावनाहरूलाई अधिकतम परिचालन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

यस नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका क्रममा नगर कार्यपालिका सदस्यहरू, सम्पूर्ण नगरसभा
सदस्यहरू, कर्मचारीहरू, बुद्धिजीवीहरू, शिक्षाविद्हरू एवम् सम्पूर्ण नगरवासी शुभचिन्तकहरूको
अमूल्य सुझावहरू यथासम्भव समावेश गर्ने प्रयास गरेका छौं । यस गोदावरी नगरपालिकाको
समृद्धि र विकास गर्नका लागि सम्पूर्ण नगरपालिकाका पदाधिकारी र सरोकारवाला सबैमा हार्दिक
आह्वान गर्न चाहन्छु, साथै आगामी पाँच वर्षे कार्यकालमा यस नगरपालिकालाई देशकै नमूना
नगरपालिका बनाउने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

नगरसभा सदस्यज्यूहरू !

अब म यस सम्मानित सभा समक्ष गोदावरी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को
वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । जसमा दीर्घकालीन सोच,
लक्ष्य, उद्देश्य र प्राथमिक क्षेत्र यस प्रकार रहेका छन्

दीर्घकालीन सोच : “कृषि पूर्वाधार र पर्यटकीय नगरी, समावेशी, स्वच्छ र समृद्ध गोदावरी” भन्ने नाराका साथ कृषि, पर्यटन, सामाजिक विकास र दिगो भौतिक पूर्वाधारको निर्माण सहित गोदावरी नगरलाई समृद्ध र उन्नत बनाउने दीर्घकालीन सोच रहेको छ ।

लक्ष्य : कृषि, पर्यटन, उद्योगको एकीकृत विकास गर्दै समुन्नत र हरित शहरको निर्माण गरी सुखी/खुसी नगरको रूपमा विकास गर्ने ।

उद्देश्य

- कृषि क्षेत्र र पर्यटन क्षेत्रको विकास र विस्तार गर्दै त्यसको व्यवसायीकरण गर्ने,
- नगपालिकामा संचालित विद्यालय शिक्षालाई अझ गुणस्तरीय एवम् नतिजा उन्मुख बनाउने,
- नगरवासीहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने,
- नगरपालिका क्षेत्रमा आधारभूत शहरी पूर्वाधारहरू विकास गरी समुन्नत नगरको रूपमा विकास गर्ने,
- नगरक्षेत्रमा आन्तरिक श्रोत साधन, अवसर र क्षमताको उच्चतम उपयोग गरी आर्थिक वृद्धि तथा आर्थिक विकास गर्ने,
- नगरपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाई नगरमा सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने ।

प्राथमिकताका क्षेत्र:

- आर्थिक विकास
- सामाजिक विकास
- पूर्वाधार विकास
- वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन
- संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन ।

(क) आर्थिक विकास

(अ) कृषि/पशुपालन

१. खाद्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुन “नराखौं जमिन खाली-रोपौं अन्नबाली” कार्यक्रम शुरु गरिनेछ ।
२. युवा कृषकहरुलाई गोदावरी उद्योग वाणिज्यसंघसँग सहकार्य गरी न्यून व्याजदरमा ऋणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. कृषकलाई कृषि उपकरण अनुदानमा उपलब्ध गराइने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४. पशुपालन व्यवसायमा युवालाई आकर्षित गर्न पशु तथा कृषि बिमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. समयमा मल, बीउ र किटनाशक औषधीको पर्याप्त व्यवस्था गर्न हरेक वडामा कृषि सहकारी खोलिने तथा भएका कृषि सहकारीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
६. प्राङ्गारिक मल बनाउने किसानलाई अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
७. नगरस्तरीय कृषि मल र बिउ भण्डारणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
८. पशु तथा कृषि सेवा विस्तारको लागि सेवा केन्द्र विस्तार गरिनेछ ।
९. नगरस्तरीय कृषि तथा पशु मेला सञ्चालन गरिनेछ साथै युवा कृषकलाई कृषिमा आकर्षित गर्न बिना व्याज ऋणको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. माटो सुहाउँदो कृषिको लागि माटो परिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
११. माटोको अम्लिय पन कम गर्न कृषकलाई १० मेट्रिकटन चुना वितरण गरिनेछ ।

(आ) खानेपानी र सिंचाई

१. गोदावरी कुना खोला ड्यामलाई नगरको गौरवको आयोजनामा राखेर काम अघी बढाइने छ ।
२. स्वच्छ पिउने पानीको थप व्यवस्थाको लागि उपत्यकाका पालिकासँग समन्वयन गरी मकवानपुरको सिस्नेरी खोलाको पानी नगरमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।
३. गोदावरी नगरपालिकामा रहेका साना/ठूला पानीका प्राकृतिक स्रोत र मुहानहरुलाई संरक्षण गरिनेछ ।
४. राजकुलोलाई थप व्यवस्थित गरी बाह्र महिना सञ्चालन गर्न सकिने बनाइनेछ ।
५. नगर क्षेत्रमा रहेका साना-ठूला सबै पोखरीको संरक्षण गरी सुख्खायाममा सिंचाइका लागि समेत प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
६. कृषियोग्य जमिनमा सिंचाइका लागि सहज रूपमा पानीको व्यवस्था गरिनेछ ।
७. वडा नं. १० को मूल डोलमा खानेपानी ड्याम निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
८. निजी संघ संस्थासँग समन्वय गरी स्वच्छ खानेपानी वितरण अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
९. लेले महादेव खोलामा ड्याम निर्माण गरिनेछ ।

(इ) पर्यटन

१. गोदावरी नगरपालिकामा पर्यटकको बसाइलाई लम्ब्याउन होमस्टे, रिसोर्ट र होटल सञ्चालनलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
२. फुल्चोकी, देवीचौर, विशंखुनारायण, लेले लगायतका ठाउँलाई समेटेर पर्यटकीय पदमार्ग (Tourism Trail) निर्माण गरिनेछ ।
३. देवीचौर, विशंखुको चापाखर्क र कोटडाँडामा होमस्टे सञ्चालन गरिनेछ ।
४. देवीचौर पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. शाहसीक खेल (बन्जिजम्प, जिपलाइन, प्याराग्लाइडिङ र रक क्लाइम्बिङ्ग) का लागि निजी क्षेत्रलाई आह्वान गरिनेछ ।
६. स्टार होटल दर्ता प्रक्रियालाई सहूलियत दिई पर्यटन प्रवर्द्धनलाई जोड दिइनेछ ।
७. गोदावरी महोत्सव आयोजना गरिनेछ ।

(ई) सहकारी/उद्यम/व्यापार

१. उद्यम गर्न चाहने युवा र महिलालाई सहकारीहरूसँग समन्वय गरी न्यून व्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराइनेछ ।
२. नगरपालिका भित्रका सहकारीहरूलाई उत्पादनमुखी, व्यवसायिक, आयमूलक बनाउन कार्यक्रम निर्माण गरिनेछ ।
३. युवा रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ५०-५० को अवधारणा अनुसार नगर भित्रका युवाहरूलाई उद्यमी बनाउन युवा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४. गोदावरी युवा उद्यमी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५. वित्तीय तथा सहकारी संस्थाहरूलाई सामाजिक उत्तरदायित्व कायम गर्नमा जोड दिइनेछ ।
६. नगरपालिकाले महिलाहरूलाई उद्यमी बनाउन झोला, चप्पल, साबुन, कपडा तथा सौन्दर्य सामान उत्पादनका लागि साना उद्योग स्थापनाको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

(उ) बजार व्यवस्थापन

१. किसानको उत्पादनलाई उपभोक्तासम्म पुर्याउने कार्यक्रमलाई अघी बढाइनेछ जस अन्तर्गत स्थानीय उत्पादनहरूलाई प्राथमिकता दिँदै नगरको विभिन्न स्थानमा हाट बजार सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२. “एक बडा एक उत्पादन” योजना सञ्चालन गरी बजारीकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. आधुनिक तरकारी बजार निर्माण गरिनेछ ।

(उ) सार्वजनिक यातायात सुरक्षा

१. सार्वजनिक यातायातको सहज पहुँचका लागि गोदावरी नगर बस सञ्चालन गरिनेछ ।

२. नगरपालिकाका भित्रका भित्री सडकहरुमा सार्वजनिक यातायात सञ्चालनका लागि यातायात व्यवसायीसँग समन्वय गरी सार्वजनिक सेवा विस्तार गरिनेछ ।
३. निजी सवारी साधन किन्न चाहने नगरवासीलाई विद्युतीय सवारी साधन किन्न प्रोत्साहित गर्दै वित्तीय संस्थासँग समन्वय गरी सहूलियतपूर्ण व्याजदरमा उक्त साधन किन्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४. स्मार्ट सडक बत्ती जडानलाई तीव्रता दिँदै गोदावरी नगरपालिकालाई उज्यालो नगर बनाइनेछ ।
५. सुरक्षित नगर बनाउन नगरका सडकमा सिसिटिभी जडान कार्यलाई निरन्तरता दिँदै आवश्यकता अनुसार थप गर्दै लगिनेछ ।

(ए) सम्पदा/ संस्कृति संरक्षण

१. लेले, ठेचो, ठैव, बाडेगाउँ र चापागाउँलाई सम्पदा र सांस्कृतिक वडाको रूपमा विकास गरिनेछ ।
२. मूर्तसम्पदा (मठ मन्दिर, पाटी, फाल्चा) को निर्माण र पुनःनिर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३. गोदावरी नगरपालिकाका महत्वपूर्ण जात्रा, नाचहरुको संरक्षण गर्न अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४. गोदावरी नगरपालिकाभित्र मनाइने जात्रा, पर्व समेटेर लिखित दस्तावेज प्रकाशन गरिनेछ ।
५. जात्रा, पर्व सञ्चालनको विद्यमान दरबन्दीलाई निरन्तरता दिँदै आवश्यकता अनुसार जनशक्ति थप गर्दै लगिनेछ ।
६. नगरभित्र बसोबास गर्ने सम्पूर्ण जातजातिका गुठीहरुको संरक्षण र व्यवस्थापनलाई महत्व दिइनेछ ।
७. नगरस्तरीय सांस्कृतिक बाजा प्रतियोगिताको आयोजना गरिनेछ ।
८. सम्पदा क्षेत्रमा सि सि क्यामेराको व्यवस्था गरिनेछ ।
९. सार्वजनिकस्थलको पहिचान गरी किरियापुत्री भवन निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१०. भाषा तथा संस्कृति संरक्षणका लागि गोदावरी साहित्य परिषद्द्वारा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

(ऐ) हस्तकला

१. नगरभित्र उत्पादित हस्तकला सामग्रीहरुको बिक्री वितरण र प्रवर्द्धनका लागि वर्षको दुई पटक प्रदर्शनीको व्यवस्था गरिनेछ ।
२. विभिन्न वडाहरुमा संग्रहालय निर्माणको कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
३. नगरक्षेत्रभित्रका हस्तकला सामग्री प्रवर्द्धन गर्नका लागि प्रदर्शनशाला खोल्नेछ ।

(ओ) युवा खेलकुद तथा मनोरञ्जन एवम् सम्मान र पुरस्कार

- २ खेलाडीलाई प्रोत्साहित गर्न विभिन्न खेल प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
- ३ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय पदक प्राप्त गर्ने खेलाडीलाई सम्मान सहित पुरस्कृत गरिनेछ ।
- ४ नगरका गहना साहित्यकार, कलाकार, संस्कृतिविद् लगायतलाई सम्मान सहित पुरस्कृत गरिनेछ ।
- ५ नगरको शैक्षिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक विकासमा योगदान पुर्याउने व्यक्तिहरूको योगदानलाई अभिलेखीकरण गर्न नगर प्रोफाइल तयाउर गरिनेछ ।
- ६ नगरभित्रका मुख्य चोक, विद्यालय र अस्पताल वरपरको क्षेत्रलाई Free Wifi Zone बनाइनेछ ।
- ७ विद्यालयस्तरीय मेयरकप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
- ८ सन्तनेता कृष्ण प्रसाद भट्टराइ खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
- ९ विद्यालय भोलुन्टियर खेलकुद प्रशिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ ।
- १० गोदावरी चापागाउँमा ग्रासरुट फुटबल प्रशिक्षण कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
- ११ गोदावरी नगर स्थापनाको अवसरमा गोदावरी म्याराथुन प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
- १२ सागमा स्वर्ण पदक विजेता खेलाडिलाई आजिवन मासिक ५ हजार भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।
- १३ गोदावरी नगर युवा परिषद् र गोदावरी खेल प्रतिष्ठान गठन गरी युवामैत्री कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गरिने छ ।

(औ) सूचना तथा सञ्चार

- १ गोदावरी शीर्षकको पत्रिका वार्षिक रूपमा प्रकाशित गरिनेछ ।
- २ गोदावरी नगरपालिकाका नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको योगदान समेटिने गरी पुस्तिका प्रकाशन गरिनेछ ।
- ३ कार्यपालिकाका निर्णय प्रवक्ता मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ ।

(अं) राजश्व तथा आन्तरिक आय

१. नगरपालिकाको राजश्व वृद्धि गर्नका लागि १४ वटा वडामा नगर प्रहरी सहित टोली बनाएर नगरवासीलाई प्रोत्साहित बनाउँदै “नगरवासीको दायित्व, नगरको अभियानमा अपनत्व” भन्ने अभियानका साथ प्रत्येक पसल पुगी प्रमाणपत्र वितरण गरिनेछ ।
२. यस अघि प्राङ्गारिक मल बनाउने उद्योग, सेनिटरी प्याड बनाउने उद्योग, सामुदायिक सरकारी विद्यालय सिफारिस दस्तुर, बालकल्याण केन्द्र, ज्येष्ठ नागरिक केन्द्र, योग ध्यान केन्द्र, नगरपालिकाको नक्सा प्रयोजनको लागि पठाउने चार किल्ला, नाता प्रमाणित दस्तुर(मृतकसँग), उजुरी दस्तुर (निवेदन) न्यायिक समितिमा साँध, सिमाना, विवाद उजुरी (महिला वा ज्येष्ठता) जस्ता नयाँ व्यवसाय दर्ता र नविकरणमा लाग्दै आएको शुल्क मिनाहा गरिनेछ ।
३. राजश्वको दायरा विस्तारका लागि अध्ययन कार्यदल बनाइ सुझाव कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(ख) सामाजिक विकास

(अ) शिक्षा

१. नगरपालिकाभित्र स्थायी बसोबास गर्ने दलित तथा विपन्न प्रत्येक वडाबाट एक एक जना विद्यार्थीलाई एमबिएस र इन्जिनियरिङ्ग अध्ययनका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
२. नगरपालिकाभित्र निर्माण शुरु भएको प्राविधिक कलेजको निर्माण कार्यलाई तिव्रता प्रदान गरिनेछ ।
३. नगरपालिकाभित्रका महत्वपूर्ण सम्पदा, संस्कृति तथा धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको परिचयलाई पाठ्यक्रममा समावेश गरिनेछ ।
४. स्नातक तहसम्म अध्ययन गर्ने ५० जना दलित अल्पसंख्यक तथा विपन्न वर्गका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
५. आ व २०७९/८० देखि १, २, ३ कक्षामा स्थानीय पाठ्यक्रम लागु गरिएको छ ।
६. नगरभित्र सञ्चालित माध्यमिक विद्यालयलाई समेत अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
७. उत्कृष्ट सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
८. नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा प्राविधिक विषयलाई अनिवार्य बनाइनेछ ।
९. अभिभावकविहीन बालबालिकालाई निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. विद्यालयहरूमा मातृभाषामा अध्ययन अध्यापनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११. यस आर्थिक वर्ष देखि विद्यावारिधी गर्ने नगरभित्र स्थायी बसोबास गरेका विद्यार्थीलाई प्रति विद्यार्थी रु.२५,०००।— (पच्चीस हजार) नगद सहित सम्मान गरिनेछ ।
१२. विद्यार्थीले एसइइमा प्राप्त गरेको ग्रेडको आधारमा शिक्षकलाई सम्मान सहित पुरस्कृत गरिनेछ ।
१३. स्नातक र स्नातकोत्तर गरेका शिक्षित बेरोजगार युवालाई सामुदायिक विद्यालयहरूमा निश्चित पारिश्रमिक सहित ५० जना स्वयंसेवक शिक्षकको रूपमा काम गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१४. ECD कक्षा सञ्चालनको लागि रु.२५,०००।—(पच्चीस हजार) अनुदान प्रदान गरिनेछ ।
१५. आधारभुत तह (१ देखि ५) का विद्यालयका विद्यार्थीलाई पोशाक तथा झोला वितरण गरिनेछ ।
१६. जनप्रतिनिधिहरूलाई सामुदायिक विद्यालयप्रति उत्तरदायी बनाइनेछ ।
१७. विद्यार्थी र शिक्षक संख्या न्यून रहेका नजिकका विद्यालयहरूलाई मर्ज गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । मर्जर भएका विद्यालयलाई भौतिक पूर्वाधार, शिक्षक तथा अन्य सुविधाले सम्पन्न बनाइनेछ ।
१८. नगर शिक्षा ऐन, नियमावली, कार्यविधि, मापदण्ड तथा शिक्षासँग सम्बन्धित अन्य कानूनहरू यसै आर्थिक वर्षभित्र निर्माण गरिनेछ ।

१९. शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
२०. विद्यालयस्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
२१. सम्पूर्ण विद्यालयमा स्काउट युनिटको स्थापना गरिनेछ ।
२२. संघीय सरकार र गोदावरी नगरपालिकाको नीति अनुरूप शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यलाई यसै आर्थिक वर्षको प्रथम चौमासिकमा सम्पन्न गरिनेछ ।
२३. सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न उच्चस्तरीय अनुगमन समिति गठन गरी अनुगमनको कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
२४. नगरपालिकाको प्रशासकीय भवनमा एक पुस्तकालय स्थापना गरिनुका साथै एक वडा एक पुस्तकालय नीति लागु गरिनेछ ।
२५. संस्थागत विद्यालयको पाठ्यक्रम र शुल्कका विषयमा मापदण्ड निर्धारण गरी अनुगमन कार्यलाई तिव्रता दिइनेछ ।
२६. नगरपालिकामा रहेको नगरस्तरीय सामुदायिक पुस्तकालयलाई थप प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
२७. सामुदायिक विद्यालयमा सेवारत रहँदाको अवस्थामा कुनै कारणले राज्यकोषबाट तलब खाने शिक्षक तथा कर्मचारीको स्वर्गारोहण भएमा पारिवारिक भरणेका लागि रु ५० हजार प्रदान गरिनेछ । सोका लागि शिक्षक तथा कर्मचारी आकस्मिक सहयोग कोष खडा गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२८. नगरपालिका क्षेत्रमा उच्च शिक्षाका लागि सञ्चालित सामुदायिक तर्फका जनभावना क्याम्पस, फुल्चोकी क्याम्पस, बज्रबाराही क्याम्पस र किटिनी क्याम्पसको शैक्षिक विकासका लागि साविकमा प्रदान गर्दै आएको शैक्षिक अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२९. गोदावरी राष्ट्रिय साहित्य महोत्सव आयोजना गरिनेछ ।
३०. जनभावना क्याम्पसको स्तरोन्नति गर्न संघीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
३१. गोदावरी सामुदायिक पुस्तकालयलाई नगरस्तरीय अध्ययन केन्द्रको रूपमा स्थापना गरिनेछ ।

(आ) स्वास्थ्य

१. प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीमा चिकित्सक सहितको सामुदायिक वडा स्वास्थ्य क्लिनिक सञ्चालन गरिनेछ ।
२. बज्रबाराही प्रदेश अस्पताललाई विशेषज्ञसहितको व्यवस्थित अस्पताल बनाउन सहयोग गरिनेछ ।
३. नगर अस्पताल निर्माणको प्रक्रियालाई अगाडि बढाइनेछ ।
४. सञ्चालनमा आएको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. ज्येष्ठ नागरिकलाई उपलब्ध गराउँदै आएको निःशुल्क औषधीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६. जटील रोगबाट ग्रसित भएका नगरवासिलाई उपलब्ध गराउँदै आएको २५ हजार अनुदानलाई बढाएर ३५ हजार गरिएको छ ।
७. नगरपालिकामा स्थायी बसोबास गर्ने सरकारी तथा अर्धसरकारी स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलालाई २ हजार पोषण भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ । यो प्रावधान दुई सन्तानसम्मको हकमा लागू हुनेछ ।

८. अपाङ्गता भएका र ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई बज्रबाराही अस्पतालमा स्वास्थ्य परीक्षणमा छुटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९. गोदावरी नगरपालिकाको सबै वडाबाट क्रमश एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१०. लेले प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र बाडेगाँउ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट एक्सरे सेवा सहितको सेवा विस्तार गरिनेछ ।
११. गोदावरी नगरस्तरीय प्रयोगशाला (ल्याब) सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१२. जेष्ठ नागरिक निशुल्क घुम्ती स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
१३. चापाखर्क र छोटेडाँडामा स्वास्थ्य क्लिनिक सञ्चालन गरिनेछ ।
१४. नगरस्तरीय मनोपरामर्श सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
१५. “गरौं योग बनौं निरोग” अभियानलाई सबै वडामा विस्तार गरिनेछ ।

(इ) महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र समावेशीकरण

- १ महिलाले सञ्चालन गर्ने सहकारी, निजी संघ संस्था, महिलाले नेतृत्व गरेका प्रिस्कूल, सामुदायिक र निजी विद्यालय लगायतका संघ संस्थालाई प्रोत्साहित गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- २ महिला उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्न कार्यविधि निर्माण गरी बिना धितो, बिना व्याज नगरपालिकाबाट ऋण उपलब्ध गराइनेछ ।
- ३ महिलाहरूको क्षमता विस्तारका लागि आवश्यकताका आधारमा तालिम उपलब्ध गराइनेछ ।
- ४ विभेद र हिंसा रहित न्यायपूर्ण पालिका निर्माणका लागि वडामा रहेका आमा समूह, महिला समूह मार्फत टोल टोलमा चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ५ छुवाछुत र मानवीय विभेदमुक्त नगरपालिका निर्माणका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ६ बाल अधिकारको प्रवर्द्धन हुने गरी सहभागिता, विकास र सुरक्षाको प्रत्याभूति दिलाउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ७ विभिन्न घरायसी तथा आर्थिक अभावले पढाइ निरन्तर गर्न नसकेका महिलालाई शिक्षामा पहुँच पुर्याउने अभिप्रायले नगरपालिका भित्र “गोदावरीको अभियान, महिलालाई शिक्षामा प्रोत्साहन” कार्यक्रम शुरु गरिनेछ साथै निशुल्क पढाइ सञ्चालन गरिनेछ ।
- ८ नगरक्षेत्र भित्रका महिलालाई न्यायमा पहुँच पुर्याउने हेतुले “महिला सुरक्षित आवास गृह” सञ्चालनमा ल्याउनुको साथै निःशुल्क कानुनी परामर्शको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ९ उपप्रमुखसँग महिला बालबालिका, अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- १० जोखिममा परेका महिला बालबालिका उद्धार तथा राहत उपमेयर कोष स्थापना गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
- ११ अपाङ्गता भएका नागरिकलाई आवास गृह तथा शैक्षिक कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।

(इ) न्याय सम्पादन तर्फ

- १ न्यायिक समितिको असल अभ्यास बारे डकुमेन्ट्री तथा पुस्तक प्रकाशन गरिनेछ ।
- २ “न्यायिक समितिको पाइलो, नगरवासीको घरदैलो” भन्ने नराका साथ सार्वजनिक सुनुवाईको कार्यक्रम निरन्तर गरिनेछ ।

(ग) पूर्वाधार विकास

(अ) सडक निर्माण

१. यो आर्थिक वर्षबाट नगरपालिकाभित्र निर्माण गरिने सडक संघीय मापदण्ड बमोजिम गुणस्तरीय बनाइनेछ ।
२. सडक निर्माण/पुननिर्माण गर्दा मापदण्डको पूर्ण परिपालना गर्दै ढल निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ,
३. सडक निर्माण गर्दा पैदल मार्गलाई अनिवार्य गरिनेछ साथै सडकको दायाँ बायाँ हरियाली कायम गर्न विभिन्न प्रकारका बिरुवा रोप्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
४. गोदावरी प्रोजेक्ट बैंक स्थापना गरिनेछ ।
५. वडा देखि वडा सम्मको सडक सञ्जाल र पालिका देखि पालिका जोड्ने सडक सञ्जाल निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
६. हाल विस्तार गरिएको गोदावरी-चापागाउँ-लेले सडकमा साइकल लेन अनिवार्य गरिने नीति अवलम्ब गरिनेछ ।
७. हाल निर्माणाधीन नख्खु कोरिडोर, गोदावरी कोरिडोर र कर्मनाशा कोरिडोरको निर्माण कार्यलाई एकीकृत बागमती सभ्यता आयोजनासँग समन्वय गरी निर्माण कार्यलाई तिव्रता प्रदान गर्न संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
८. हाल नेपाल सरकारले शुरु गरेको सडक विस्तार कार्यक्रमलाई तिव्रता दिइनेछ । यस सडक विस्तार अभियानमा सडक मापदण्ड बमोजिम सडकको क्षेत्रभित्र घर रहेका नगरवासीहरूले आफ्नो टहरा लगायतको संरचना हटाइ सहयोग गरेमा त्यस्ता नगरवासीलाई नयाँ घर नक्सा पासमा एवम् अभिलेखीकरण प्रक्रियामा शत प्रतिशत राजश्व छुटलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
९. MTMP अन्तर्गत बनेका सडकहरूलाई प्राथमिकताका साथ स्तरोन्नतीमा जोड दिइनेछ ।
१०. यो आर्थिक वर्ष भित्र १० कि. मि. सडक कालोपत्रे र ढलान गरिनेछ ।
११. सडक मर्मतको कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
१२. गोदावरी चक्रपथ निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

(आ) भवन तथा नगर विकास

१. यस नगरपालिकाभित्र निर्माण हुने सार्वजनिक भवन अपाङ्गतामैत्री र भूकम्प प्रतिरोधी निर्माण गरिनेछ ।
२. कलात्मक र पुरातात्विक शैलीमा घर निर्माण गर्नेलाई दिइँदै आएको नक्सापास छुट अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. घर निर्माण गर्दा आकाशे पानी संकलनको व्यवस्था गर्ने गरी तयार पारिएको नक्सा पास गर्दा लाग्ने दस्तुरमा छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

४. एक घर दुई बिरुवाको अवधारणालाई ठोस रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५. गोदावरी नगरपालिकालाई व्यवस्थित र विकसित नगर बनाउन नगर प्रहरीको व्यवस्था गरिनेछ ।
६. एक वडा एक सार्वजनिक शौचालय प्रक्रियालाई अघि बढाइनेछ ।
७. निजी भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य सेफ्टी ट्याङ्की निर्माण र Sofet अनिवार्य गरिनेछ र सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा आकाशे पानी संकलन र प्रशोधनको अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ ।
८. मूल बाटोको मापदण्डमा परेका घर भत्काएर पुन घर बनाउन पर्नेलाई नक्सा पासमा छुट दिइनेछ ।
९. मिनि मार्केट, सुपर मार्केट लगायत व्यवसायिक भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य पार्किङको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
१०. वडा नं. ४, १०, ११, १३, १४ को वडा कार्यालयको भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको र वडा नं. ८ र ९ को भवन निर्माणाधीन तथा निर्माण गर्नुपर्ने वडा नं. १ र ३ को वडा कार्यालयको भवन निर्माण कार्यलाई प्राथमिता दिइनेछ ।
११. भुउपयोग नीति लागू गरिनेछ आगामी वर्ष Land use plan र Land use Map लागु गरिनेछ ।
१२. सुकुम्बासीहरूको समस्या समाधान गर्न व्यवस्थित बसोबासको लागि प्राथिकता दिइनेछ ।
१३. बेनिसा, वृत्ता जग्गा र सार्वजनिक जग्गालाई पुनःनापिको लागि भूमि व्यवस्था,सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयसँग पहल गरिनेछ ।
१४. विद्युतीय चुल्हो बाल्ने नगसवासीलाई अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५. गोबर ग्याँस प्लान्टबाट ग्यास उत्पादन गर्ने कृषकलाई अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१६. सरकारी विद्यालयमा आफ्नो बालबच्चा पठन पाठन गराएका अभिभावकहरूलाई घर नक्सा पासमा पच्चीस प्रतिशत छुट गरिनेछ ।
१७. भुकम्प पीडित घर धनिलाई घर निर्माण गर्न सहजीकरण र नक्सा पासमा दिइँदै आएको कर छुटलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१. सार्वजनिक खुल्ला क्षेत्र संरक्षण गर्दै अपाङ्गतामैत्री पार्क निर्माण कार्यलाई अघि बढाइनेछ ।
२. आवश्यक जनशक्ति सहित ड्रेन सफा गर्ने उपकरण र साधनको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. नगरभित्रका पोखरी र ढुंगेधाराहरूको पुननिर्माण र संरक्षण गर्न पोखरीको वरिपरि पारदर्शी हरियो बार (Green Face Wall) लगाइनेछ ।
४. सडक, सार्वजनिक जग्गा, खुला चौरहरूमा स्थानीय बोट बिरुवा रोपी वातावरण संरक्षण, हरियाली प्रवर्धन गर्नका लागि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,

५. “एक वडा एक हरियाली उद्यान”को लक्ष्य लिई हरेक वडामा वातावरणमैत्री, जनमैत्री पार्क निर्माण गरी वातावरण संरक्षण, हरियाली प्रवर्द्धन र खुला क्षेत्रहरूको संरक्षण गरिनेछ,
६. फोहोरलाई मोहरमा परिणत गर्ने तथा सरसफाइको क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान गर्ने संघ संस्थाहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
७. स्थानीय सरकारको वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यका लागि आवश्यक ऐन, कानून, कार्यविधि निर्माण गर्ने र उक्त कानूनको दायरामा रहेर वातावरण संरक्षण, फोहोर व्यवस्थापनको कार्य अगाडि बढाइनेछ,
८. नगरपालिका भित्र संचालित विभिन्न ठुला, मझौला तथा साना उद्योग, कलकारखाना, बंगुर फर्म, कुखुरा फर्म, पशुपंक्षी फार्महरू साथै बदशालाबाट हुने प्रदुषण र त्यसको उचित व्यवस्थापन तथा रोकथाम कार्य भए नभएको अनुगमन गर्ने र दण्ड, जरिवाना लगाइने छ ।
९. विद्यालय तहमा वातावरण संरक्षण, फोहोर व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखी संचालन गरिनेछ ।
१०. स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP) मोडलको अवधारणा अनुसार कुनै निजी लगानी कर्तासँग प्रतिस्पर्धा गरी स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ,
११. टोल,समुदायमा विभिन्न वातावरण तथा फोहोर व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित तालिमहरू सञ्चालन गरी समुदायलाई आत्मनिर्भर र वातावरण संरक्षणको नमुना समुदायको रूपमा निर्माण गरिनेछ,
१२. नगरपालिकाका सबै वडामा जलवायु परिवर्तन, फोहोर व्यवस्थापन, प्रदुषण सम्बन्धी सचेतना अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरी वातावरण संरक्षणमा टेवा पुर्याइनेछ ।
१३. दिगो विकास लक्ष्य ११ मा उल्लेख गरिएका लक्ष्यलाई हासिल गर्न शहरी समुदायमा वातावरण संरक्षण, दिगो उत्थानशील शहरी समुदाय निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
१४. नगरपालिकाका प्रत्येक निजी घरधनीले वार्षिक रूपमा कम्तिमा एक घर दुई बिरुवा रोपण कार्यलाई प्रवर्द्धन गर्दै हरित आवासको कार्यक्रम संचालन गर्ने र यस कार्यको लागि आवश्यक पर्ने नर्सरीको स्थापना गर्ने र त्यस्तो नर्सरीमा फलफुल, पुष्प, वनजन्य, जडिबुटी र कृषि बालीजन्य बिरुवा उत्पादन गरिनेछ ।
१५. सामुदायिक वन र अन्य स्थानीय वनमा डढेलो नियन्त्रणका लागि नियमित रूपमा वनको सफाई गर्ने, सार्वजनिक बाटो, पथ निर्माण गर्ने र आवश्यकता अनुसार कृतिम जलाशय तथा पोखरीको निर्माण गरिनेछ ।
१६. ढलको उचित व्यवस्थापनका लागि दिशाजन्य लेदो व्यवस्थापन प्लान्टको निर्माणको कार्यलाई तिव्रताका साथ अगाडि बढाउने र सो प्लान्ट संचालनका लागि आवश्यक तालिम, जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१७. नगरपालिका कार्यालय वरपरको क्षेत्रलाई प्लास्टिकमुक्त क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न विभिन्न कार्यक्रम, साथै मापदण्ड तयार गर्ने र नगरपालिका क्षेत्रमा प्लास्टिक प्रयोग कम गर्न मापदण्ड तयार गरी लागु गरिनेछ ।
१८. विपदको समय क्षति कम गर्न विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई लागु गर्ने त्यस्तै मनसूनजन्य विपदको पूर्वतयारी प्रतिकार्य कार्यविधि लागु गरिनेछ ।
१९. नगरपालिका क्षेत्रमा विपदको समय प्रयोगमा आउने श्रोत त्यस्तै जोखिम भएका स्थान, विगतमा घटेका घटनाको विवरणका लागि विपद् जोखिम नक्साङ्कन गरी पारदर्शी ढंगले सबैको पहुँचमा पुर्याइनेछ ।
२०. विपद् तथा प्रतिकार्यको समयमा काम गर्ने नेपाल प्रहरी, शसत्र प्रहरीबल, नेपाली सेना विभिन्न विपद्मा काम गर्ने संघ संस्थाहरूसँग समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको काम आगाडि बढाउने तथा नगरपालिकामा उत्पादन भएका स्वयंसेवकहरू विपदको समय परिचालन गरिनेछ ।
२१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई मूल प्रवाहीकरण गर्दै जाने र त्यसको लागि आवश्यक तालिम, अभिमुखीकरण, Simulation कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
२२. सम्भावित जोखिमयुक्त बस्ती तथा स्थानहरूको अनुगमन गर्दै विपद् आउनु अगाडि नै जोखिमको पहिचान गरी त्यस स्थानको संरक्षण र विपद् न्यूनीकरणका उपायहरू अवलम्बन गरी क्षतिलाई कम गरी उत्थानशील नगर प्रवर्द्धनको कार्यमा टेवा पुर्याइनेछ ।
२३. आगलागीको समयमा तत्काल उद्धार गर्न दमकल खरिद तथा श्रोत साधनको व्यवस्थापन तथा परिचालनको प्रक्रिया अगाडि बढाउने र उक्त सेवाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि कार्यविधि निर्माण गरिनेछ ।
२४. मनसून जन्य विपदको पुर्व तयारी तथा तत्काल राहतको लागि प्रत्येक वडा कमितीमा २५ पिसका दरले प्लाष्टिक खरिद गरि वितरण गरिनेछ ।
२५. दीर्घकालीन पानीका स्रोत संरक्षणका लागि सल्लाका रुख कटानी गर्ने र उक्त स्थानमा वृक्षारोपणको कार्यलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२६. विपदको समय तत्काल आकस्मिक रूपमा सेवा दिनको लागि र पुर्व सूचना प्रवाह गर्नका निम्ति स्थानीय आपतकालीन संचालन केन्द्रको **(Local Emergency Operation Center)** स्थापना गरी संचालनमा ल्याउने र त्यसका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति नेपाल प्रहरी, शसत्र प्रहरीबल र नेपाली सेनासँग समन्वय गरिनेछ ।

(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

१. “आजको काम आजै” को अवधारणालाई आत्मसाथ गर्दै नगरपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवालाई चुस्त र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

२. जनतासँग सिधै सम्पर्क हुने गरी हट लाइनको व्यवस्था गरी सुझाव, गुनासो सुन्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. संघीय सरकारले गरेको तलब तथा भत्ता वृद्धि बमोजिम हुने गरी कर्मचारीहरूको तलब भत्ता वृद्धि गरिएको छ ।
४. सुशासन, सदाचार र नैतिकता प्रवर्द्धन गर्दै भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. डिजिटल नागरिक वडापत्र लागू गरिनेछ ।
६. कर्मचारीलाई दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. जनताको घरदैलोमा सेवा पुर्याउने अभियानलाई सफल पार्न प्रत्येक ३ महिनामा वडा कार्यालयमा व्यवसाय दर्ता शिविर सहित एकीकृत सेवा प्रवाह कार्यक्रम शुरुवात गरिनेछ ।
८. नगरवासीलाई सहज र सरल सेवा पुर्याउन कृषि, पशु र प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने गरी चापागाउँ, गोदावरी र छम्पीमा यथाशीघ्र प्राविधिक सेवा केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
९. वडा कार्यालयहरूमा डिजिटल नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरिनेछ । सेवा प्रवाहका हरेक क्षेत्रमा प्रविधिको विकास तथा विस्तार गरी E-Governance लाई तिब्रता दिइनेछ । कम्प्युटर प्रविधि तथा इन्टरनेटमा आधारित सेवा Online Service लाई अझ प्रभावकारी बनाउने नीति लिइनेछ । सूचना प्रवाह गर्न तथा नगरवासीसँग अन्तरक्रिया गर्न हाम्रो गोदावरी नगर रेडियो तथा टेलिभिजन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरिनेछ ।

अन्त्यमा यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने नगरपालिकाका नगर प्रमुखज्यू, सबै वडाका वडा अध्यक्षज्यूहरू, नगर कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, सम्पूर्ण विषयगत समितिका सदस्यज्यूहरू, सकारात्मक सल्लाह र सुझाव दिनु हुने विभिन्न संघ संस्था र नगरपालिकामा क्रियाशील राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू, समग्र गोदावरी निवासी बुवा आमा दाजु भाई दिदी बहिनीहरू तथा नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिनु चाहन्छु । धन्यवाद ।

मुना अधिकारी
नगर उपप्रमुख